

jij&wij

WINTER 2023
32

zine

“Iedereen die ‘vergeten’ wordt in de maatschappij wil ik een podium geven”

Ellen Brudet,
Colourful Goodies

Verder in dit nummer

“Het ongeluk heeft mij een andere kijk op het leven gegeven”

Ralf Blaauwgeers van platenzaak Vinylparadijs in Geesteren

Ik vertrek

“Ik vind het heerlijk om zondags op een luchtbedje in ons zwembad te liggen”

Sandra Cremers

7x Shoppen in Dordrecht

*Jasmijn en
Sanne Boon van
kringloopwinkel
Mooier in Den
Helder. Lees verder
op pagina 37.*

VOORWOORD

Rare vraag misschien, maar wat gebeurt er met het pensioen als je komt te overlijden? Gaat er iets naar een eventuele partner of kinderen?

Bij Pensioenfonds Detailhandel komen er regelmatig vragen binnen over het nabestaandenpensioen, dat ook wel partner- en wezenpensioen wordt genoemd. Het is voor mensen vaak een geruststelling dat het nabestaandenpensioen is geregeld. Tegelijk zet het tot actie aan als er bepaalde zaken nog niet zijn geregeld of doorgegeven. Is je partner bijvoorbeeld wel bekend bij ons? Of is er in het echtscheidingsconvenant iets opgenomen over pensioen? Check voor de ins & outs over dit onderwerp het artikel op pagina 44.

Niet minder interessant is het verhaal van Ellen Brudet. Alias tante pop. Die met haar eigen inclusieve poppenwinkel aan een succes story bouwt. De ondernemer begon Colourful Goodies omdat ze merkte dat er geen diversiteit was in poppen en speelgoed. Ellen heeft geschiedenis geschreven met het openen van de allereerste Black Doll Giftshop. Een inspirerende persoonlijkheid! En daar barst het van in de retail! Hun verhalen lees je in Jij&Wij Magazine. Zoals van Jasmijn en Sanne Boon, met hun kringloopwinkel 3.0.

Veel leesplezier en tot in 2024!

Viktorija Veljanoska
Hoofdredacteur Jij&Wij Magazine

Inhoud nr. 32

*Jij&Wij, jouw magazine
van Pensioenfonds Detailhandel*

24

06 **Nieuws**

Over de betekenis van nabestaandenpensioen, de slechte bereikbaarheid van webwinkels, de verhoging van het pensioen bij Pensioenfonds Detailhandel en een winkel zoals je 'm nog nooit hebt gezien.

12 **Favoriete klant**

Het is altijd gezellig als Kyros Gkouzouris binnensapt, vindt Femke van den Berg van optiekwinkel Optical Art in Utrecht.

14 **Als je met pensioen gaat dan...**

... hoopt Niels Seppenwoolde op veel kinderen en kleinkinderen, wil Ralf Blaauwgeers vooral lang gezond blijven en koopt Bianca Niesthoven misschien wel een camper.

20 **"Iedereen die 'vergeten' wordt in de maatschappij, wil ik een podium geven"**

Ellen Brudet van Colourful Goodies maakt poppen waar niemand anders ooit aan heeft gedacht.

24 **Shopper in Dordrecht**

Hoe dichterbij Dordt, hoe rotter het wordt, zeggen ze in Rotterdam. Maar is dat ook zo? Echt niet, Dordrecht zal je verrassen.

26 **Chocolade liefhebbers opgelet!**

Jij&Wij verslaggever Laura van Horik liet zich bij Olala in Hilversum onderdompelen in de wereld van chocolade.

30 **Familiebedrijf**

Hoe is het om zes tot zeven dagen in de week te werken met je broer, zus, vader en/of moeder?

38 **Ik vertrek**

Sandra Cremers vertrok naar Curaçao: "Ik vind het heerlijk om zondags op een luchtbedje in ons zwembad te liggen."

44 **Is er pensioen na de dood?**

Stel dat je komt te overlijden... ontvangt je eventuele partner dan pensioen? En je kinderen? En hoe is het geregeld na je scheiding?

48 **Bijzondere werkgever**

Coen Borgman blaast op verrassende wijze nieuw leven in zijn reisboekhandel Evenaar.

50 **Puzzelen!**

Los de Jij&Wij puzzel op en maak kans op een VVV-bon!

51 **Teamspirit**

Elke keer worden we weer verrast door de superleuke inzendingen.

52 **Achterpagina**

In Rotterdam vind je OX. Waar je lokale design en fashion koopt. En uit Madrid ontvingen we foto's van de nieuwste winkel van Ecocalf, een interieur met smeltende gletsjers.

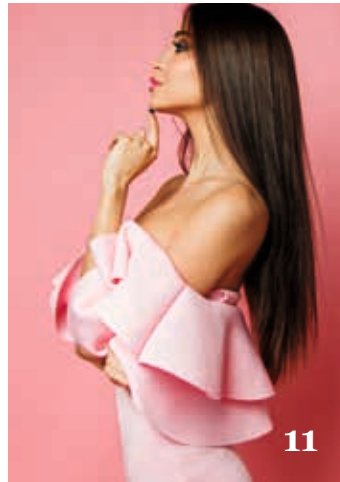
14

38

52

11

34

12

44

Volg ons op [jijenwijnonline.nl](https://www.jijenwijnonline.nl)
en [@jijenwijnonline](https://www.instagram.com/jijenwijnonline) op Instagram en Facebook.

Jij&Wij Magazine verschijnt
3 x per jaar.

Oplage: 309.000 exemplaren

Concept & realisatie:
thepublisherswife

Gedrukt door: Habo DaCosta

Aan deze editie werkten mee:
Kees Beudeker, Theo Brugmans,
Henk Groot, Henk Hokke, Laura van
Horik, Sasja Keijmel, Lize Kraan,
Marianne Kronenberg, Leonie
Linotte, W. Plantinga, Marco
Reijken, Steven Snoep, Louise
Kranenburg, Noor Schröder, René
Upperman, Wijnand van Till, Veerle
van der Veer, Viktorija Veljanoska
(hoofdredactie) en Ard de Wit.

Heb je vragen over jouw pensioen?
Bel 0800-1972 (tussen 8.00-17.00
uur).

Pensioenfonds Detailhandel

Aan dit nummer kunnen geen
rechten worden ontleend. Bij de
samenstelling van deze uitgave is
de inhoud met de grootst mogelijke
zorg tot stand gekomen. Echter,
cijfers en/of informatie kunnen
in bepaalde gevallen achterhaald
zijn bij het ter perse gaan van dit
magazine.

Wil je Jij&Wij Magazine niet meer per post ontvangen?

Ga dan naar je persoonlijke
pensioenomgeving achter de login
op pensioenfondsdetailhandel.nl.
Inloggen met DigiD.

Jij&Wij Magazine wordt verstuurd in een
klimaatneutrale wikkel. Deze kan bij het
GFT-afval.

NIEUWS

Een selectie van de laatste lifestyle nieuwtjes en leuke weetjes uit de retail en pensioenwereld.

Zara dreams big

De grootste Zara winkel ter wereld opende dit najaar aan de Coolsingel in Rotterdam. Maar liefst 9.000 vierkante meter, waarin ook ruimte is gereserveerd voor Zara Home. Deze Rotterdamse vestiging van het Spaanse merk overtreft qua grootte de 8.000 vierkante meter tellende winkel van Zara in Madrid. In april dit jaar werd deze geopend.

Fotografie: David Yeow Photography

Gespot!

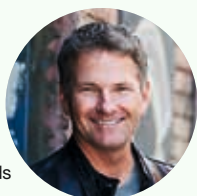
'Een winkel zoals je 'm nog nooit gezien hebt', 's werelds eerste Coach Airways, een uniek retailconcept in combinatie met een café. En dat allemaal in een getransformeerd vliegtuig, namelijk een Boeing 747 uit 1981. Het concept is een ode aan vlieggreizen uit de jaren '70. Voor deze bijzondere winkel moet je overigens wél eerst zelf een tijdje vliegen. De Coach store bevindt zich in winkelcentrum Freeport A'Famosa Outlet in Melaka, Maleisië.

“ Retail quotes

Spraakmakende quotes uit de detailhandel

“Retail is geen rocket science, het is veel moeilijker dan dat”

Retailfuturist Doug Stephens via RetailTrends

“Wees geen retailhork en bied service, ook ná de aankoop”

Winkelcentrumonderzoeker Hans van Tellingen (Strabo bv) in De Ondernemer

“We blijven kritisch, want duurzaam denken en doen kan altijd beter”

Algemeen directeur Dille & Kamille Hans Geels op jijenwijnonline.nl

Online marktplaats

De lancering van Kruidvat Marketplace voor babyproducten is een feit. Dat betekent dat je nu niet uit 750 producten, maar in totaal 3000 producten kunt kiezen. Babyproducten zijn erg populair onder Kruidvat klanten, en daarom heeft de keten juist deze categorie een plekje gegeven op Kruidvat Marketplace. Wel is het de bedoeling dat dit later verder wordt uitgebreid. Welke categorieën er dan bij komen? Dat blijft nog even een verrassing.

Wie is wie?

Een groep van veertien (oud) werknemers, (oud) werkgevers en gepensioneerden uit de handel volgt de verrichtingen van Pensioenfonds Detailhandel op de voet. Samen vormen ze het Verantwoordingsorgaan (VO). In Jij&Wij Magazine stellen ze zich aan je voor.

KEES DAMBRINK

In het VO namens: Vereniging van Gepensioneerden uit de Detailhandel, vanaf 1 juli 2022.

Goed om te weten van Jim: "Voor een gepensioneerde is het VO de enige manier om zo dicht mogelijk bij het bestuur te opereren en invloed uit te oefenen. Mijn financiële achtergrond helpt daarbij en het feit dat ik een kritisch luisteraar ben."

Droom: "De speech van Martin Luther King: I have a dream. Met al die conflict- en oorlogsgebieden om ons heen. 100 miljoen mensen op de vlucht. Ik droom van vrede."

Wat kan anders: "Er mag respectvoller en begripvoller met elkaar worden omgegaan. Daarbij wens ik dat gepensioneerden meer zeggenschap krijgen bij het pensioenfonds. Nu wordt de regeling bepaald door de sociale partners, werknemers- en werkgeversorganisaties."

Ziet pensioen als: "De manier om onafhankelijk te zijn en te blijven. Dat gezegd hebbende: pensioen begint met de vraag: wat heb ik op dat moment nodig om van te leven? Stel die vraag op tijd."

Wil met het VO bereiken: "Een goede overgang van het oude naar het nieuwe pensioen en een evenwichtige verdeling van de circa 28 miljard vermogen, waarbij goed is gekeken naar alle belangen."

Heimelijk genoeg: "Fotograferen en fietsen. Op een 'gewone' e-bike maak ik graag meerdaagse tochten. Vorig jaar bijvoorbeeld de Maas Moezel-tocht gereden in Frankrijk. Geweldig."

Opmerkingen of vragen voor het VO, stuur ze naar info@VObpf.nl

PROFIEL

Naam: Kees Dambrink

Leeftijd: 69 jaar.

Woonplaats: Heemstede

Burgerlijke stand: Getrouwd met Hanneke, drie kinderen en drie kleinkinderen (vierde is op komst).

Beroep/werkgever: Manager Financiële Administratie bij de Bijenkorf en zusterbedrijven.

DEELNEMERSDIALOOG

Hé deelnemer, here we go!

Pensioenfonds Detailhandel start in februari 2024 een nieuw initiatief: de Deelnemersdialoog. Dat is een met de Universiteit Maastricht en Cranfield University georganiseerd evenement, waarin deelnemers met elkaar in gesprek gaan over verantwoord beleggen en de manier waarop Pensioenfonds Detailhandel dit doet. Ook geven diverse experts presentaties over het onderwerp. Doel van de Deelnemersdialoog is om de aanpak van het beleggingsbeleid van het pensioenfonds nog meer in lijn te brengen met de wensen van deelnemers. Pensioenfonds Detailhandel is daarom op zoek naar 50 deelnemers die willen

meedoen aan het event, dat op drie verschillende dagen in Utrecht zal worden georganiseerd. Je moet hiervoor worden uitgenodigd door het pensioenfonds. Dit gebeurt op basis van een willekeurige selectie. Kennis over pensioen, beleggen of duurzaamheid is niet nodig. Zodra je bent geselecteerd, ontvang je de uitnodiging in januari 2024. Doe je mee?! Dan ontvang je een vergoeding voor je deelname. Ook het eten en drinken tijdens deze dagen wordt door Pensioenfonds Detailhandel verzorgd. Check voor meer info onze website pensioenfondsdetailhandel.nl/deelnemersdialoog.

Fietsabo voor kids

Decathlon introduceert het kinderfietsabonnement, waarmee je al vanaf drie euro per maand een kinderfiets kunt huren en tot 22 euro voor een tienerfiets. Wordt de fiets te klein? Dan wissel je 'm om voor een nieuwe, grotere. Ook krijg je na zes maanden een gratis inspectie en je band wordt geplakt als je hem lek rijdt.

Pensioenen bij Pensioenfonds Detailhandel plussen met 3,3%

De pensioenen bij Pensioenfonds Detailhandel worden per 1 januari 2024 verhoogd met 3,3%. Voor de verhoging van de pensioenen kijkt Pensioenfonds Detailhandel naar de consumentenprijsindex van het CBS over de periode juli 2022 tot juli 2023. Deze kwam uit op 3,3%. Bij het besluit voor de verhoging van de pensioenen heeft het bestuur naar de belangen van alle deelnemers gekeken. De verhoging is mogelijk omdat het pensioenfonds over voldoende financiële reserves beschikt. Lees meer over de verhoging van de pensioenen op onze website pensioenfondsdetailhandel.nl.

Vragen voor Ard...

1 De beleidsdekkingsgraad van Pensioenfonds Detailhandel start al maandenlang boven de 120%. Wat zegt dat?

De beleidsdekkingsgraad werkt als een soort thermometer voor pensioenfonds. Hoe hoger de dekkingsgraad des te beter, omdat het aangeeft of een pensioenfonds over voldoende geldbuffers beschikt om eventuele financiële tegenvallers op te vangen. Stel je hebt een beleidsdekkingsgraad van 100% dan is er geen buffer. Maar staat-ie op 120%, dan is dat wel het geval. Dit betekent dat het pensioenfonds voor elke euro die betaald moet worden, gemiddeld over de afgelopen 12 maanden 1,20 euro in kas moet hebben.

2 Wat betekent dit concreet voor mij?

Per januari 2024 worden de pensioenen voor iedereen die aangesloten is bij Pensioenfonds Detailhandel verhoogd met 3,3%.

3 Hoe wordt dat percentage bepaald?

Pensioenfonds Detailhandel mag bij een beleidsdekkingsgraad van 110% of hoger de pensioenen verhogen met een gedeelte van de stijging van de prijzen. Als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan ongeveer 145% mogen de pensioenen volledig worden verhoogd met de ontwikkeling van de prijzen.

Ard de Wit is Hoofd Risk & Finance bij Pensioenfonds Detailhandel.

Rij van tientallen meters bij opening nieuwe kledingwinkel Fashiontiger in Utrecht

Bij de opening van Fashiontiger in Utrecht was er niks van te merken dat fysieke winkels het moeilijk hebben. Al ruim voor openingstijd stond er een rij van tientallen meters. De nieuwe kledingwinkel opende vrijdagochtend voor het eerst de deuren aan de Choorstraat in de binnenstad. De winkel is vooral populair bij jonge meiden, die waren dan ook massaal op komen dagen voor de

opening. Fashiontiger is een bedrijf van Bieke Stienstra en opgericht als webshop in 2019. Het kledingbedrijf is sterk gegroeid door de populariteit op social media. Op TikTok heeft Fashiontiger meer dan 83.000 volgers. Om een vergelijking te maken, de Bijenkorf heeft zo'n 3400 volgers, C&A 59.000 en Vero Moda ruim 20.000. De winkel in Utrecht is de tweede locatie van het kledingmerk, ook in Rotterdam vind je een vestiging.

Pensioen

A

Gaat het je duizelen bij de woorden 'dekkingsgraad' en 'AOW'. Houd dan ons Pensioen ABC in de gaten! In deze rubriek leggen we elke keer een andere pensioenterm uit. Wat betekent nabestaandenpensioen?

B

Nabestaandenpensioen bestaat uit partnerpensioen en wezenpensioen. Wat wil zeggen dat de achterblijvende partner na je overlijden maandelijks een bedrag krijgt uitgekeerd. En je hoeft niet per se met je partner getrouwd te zijn. Dit wordt ook wel een partnerpensioen genoemd. Het nabestaandenpensioen is niet alleen voor de partner die achterblijft, maar ook voor eventuele kinderen die nog minderjarig zijn of studeren. Dat heet wezenpensioen.

C

Lees ook het artikel Is er pensioen na de dood? Je vindt het op pagina 44.

Vleesch van nu

De Vegetarische Slager heeft in oktober de deuren geopend aan de Pannekoekstraat in Rotterdam. Bij deze grootste plantaardige slagerswinkel van Nederland vind je allerlei plantaardige lekkernijen en 'vleesklassiekers', plus limited edition producten. Dagelijks kun je er genieten van warme hapjes en verse broodjes: zowel in de slagerij zelf, als later thuis. Ook is er elke week een nieuw menu. Producten van de Vegetarische Slager waren al te verkrijgen bij veel verschillende verkooppunten in Nederland, maar nu dus ook 'vast' in Rotterdam.

jij&reacties

In onze mailbox en op de socials komen er regelmatig leuke reacties van onze interviewkandidaten en lezers voorbij. Kleine greep:

“Ik denk dat 'oma Toos uit Zeeland' het wel eens is met deze oplossing ;) van de kruiswoordpuzzel: ‘Beleggingsjaar’, groetjes”

Goedemiddag!

“Hierbij sturen wij onze leukste teamfoto van onze vestiging Sport 2000 in Roelofarendsveen!”

“Liever Deventer koek, dan ijs met augurkensmaak. Lijkt mij echt niet te eten.”

“Ik denk dat ‘Takkenwijf’ een leukere naam was geweest voor de plantenwinkel van Nelske”.

“Wat Camiel van Rapha doet,” wil ik ook: iedere dag wielrennen met klanten.

“Op dit eiland stap je uit de Westerse sneltrein,” Lombok lijkt een paradijs.

“Je moet je bankrekening doorgeven als je met pensioen gaat, wist ik niet, dank voor de tip!”

Wil je Jij&Wij Magazine niet meer ontvangen?

Ga dan naar je persoonlijke pensioenomgeving op pensioenfondsdetailhandel.nl. Inloggen met DigiD. Onder 'Mijn gegevens' en dan 'Correspondentie-instellingen' kun je je afmelden voor Jij&Wij Magazine. Vergeet niet je wijzigingen op te slaan!

Who run the world? Girls!

De Modefabriek gooit het roer om. Vanaf 2024 is het all about women en wordt er gefocust op de vrouw. Dat betekent dat ook tijdens de wintereditie op 21 en 22 januari in de RAI in Amsterdam alleen nog modemerken en collecties te zien zijn voor vrouwen. Ook gaat de Modefabriek het aanbod flink uitbreiden, onder andere op het gebied van beauty, lingerie, genderinclusiviteit en size inclusive. Volgens CEO Caroline Krouwels deinst de Modefabriek niet terug voor ontwikkelingen en drijft de mode-industrie op 'het bedienen van de moderne vrouw'.

Uitbreiding No Label

Deze zomer opende No Label een nieuwe winkel in Haarlem en Maastricht. Daarmee is het Amsterdamse mannenmodemerk volgens oprichters Patrick van Riemsdijk en Michael van den Broek nog niet klaar. De ambitie is 50 winkels in binnen- en buitenland. De eerste provincies die nu aan de beurt zijn voor een No Label zijn Noord-Brabant, Friesland en Groningen. Daarna volgen openingen in België en Duitsland. Uit deze laatstgenoemde landen komt nu al een groot deel van de online omzet.

Jij& je favoriete klant

“Hij is eigenlijk altijd vrolijk. Loopt het even iets anders dan is daar alle begrip voor”

“Ik waardeer zijn oprechtheid en geduld”

Soms is een klant niet alleen klant, maar eerder een sfeermaker of inspiratiebron. Volgens medewerker Femke van den Berg (28) is het altijd gezellig als klant Kyros Gkouzouris (55) optiekwinkel Optical Art in Utrecht binnenwandelt, en wordt er heel wat afgelachen.

— Laura van Horik — David Galjaard

Femke:

“Ik werk hier nu al zeven jaar en ik ken Kyros vanaf die beginperiode. Hij is eigenlijk altijd vrolijk. Loopt het even anders, dan is daar alle begrip voor. Iedere maand loopt hij wel even binnen, om zijn bril af te stellen of een praatje te maken. Kyros luistert ook echt naar ons advies, bijvoorbeeld over de dikte van de glazen en hoe die het mooist uitkomen in een montuur. Ik waardeer zijn oprechtheid en geduld, en als hij weer eens langskomt, zorgt zijn vrolijkheid ervoor dat ik met een goed gevoel naar huis ga.”

Kyros:

“Ik kom al zeker 15 jaar in deze winkel. Hier vind ik leuke, onderscheidende monturen, net een tikje wilder of chiquer dan de standaardmodellen. Van mij mag dat ook wel. De winkel zelf is trouwens een hele belevenis, bijna een soort museum. Heb ik een probleem met mijn bril, wordt er ook direct tijd gemaakt om me te helpen. En wil ik een nieuw montuur proberen, wordt er met toewijding van alles op mijn neus gezet. Een tijdje terug heb ik nog een prachtige, gouden bril gekocht. Daar ben ik nog altijd erg blij mee. Femke helpt mij regelmatig en dat contact is altijd heel positief. Ze stelt de goede vragen, legt dingen uit en heeft een rustige uitstraling die ik heel prettig vind. Het is bij haar een mooie mix van doelgericht helpen, maar ook betrokken en menselijk zijn.”

“Mijn gezin staat verreweg op nummer één, dat is voor mij echt rijkdom.”

Ralf Blaauwgeers (37) is eigenlijk bakker maar gooide het roer om na een zwaar auto-ongeluk. Nu werkt hij voor platenzaak het Vinylparadijs in Geesteren. Wat staat er in zijn top 40-lijst voor de toekomst?

☰ Laura van Horik 📷 Tim Buiting

Waar droom je van en wat wil je absoluut bereiken voor je pensioen?

“Dat mijn kinderen goed terechtkomen. Vijf jaar geleden had ik denk ik iets anders gezegd, maar ik ben er wel achter gekomen dat er meer is dan alleen werken. Ik heb in de bakkerij altijd heel veel uren gemaakt, maar mijn ongeluk heeft me een andere kijk op het leven gegeven. Ik ging altijd maar door en door. Nu werk ik minder en is er meer tijd voor mijn naasten.”

Wat wilde je worden als kind?

“Bakker. Dat zat er al heel jong in. Hoe dat komt, weet ik niet.”

Wat vind je het leukst aan je werk?

“Muziek. Dat is altijd een passie van mij geweest. Zelf muziek maken kan ik niet, maar ernaar luisteren vind ik geweldig. Ik ben echt een muzikfreak.”

Wat vind je een belangrijke eigenschap van jezelf?

“Mijn kalmte. Ik ben niet zo snel oververhit of in paniek.”

Wat is je passie?

“Dat is, naast muziek, bakken. Ik doe dat nu niet zoveel meer, maar een paar keer per jaar help ik mijn oude werkgever. Ik vind het nog altijd erg leuk.”

Is er iets wat jou plotseling uit je humeur kan halen?

“Slechte muziek. Ik heb bijvoorbeeld niets met house. Als ik dat te lang hoor, word ik daar niet vrolijk van. Hetzelfde geldt voor Mariah Carey: daar kan ik ook niet zo goed tegen.”

Wat is je favoriete winkel?

“Eerlijk gezegd is Vinylparadijs nog steeds favoriet. Voordat ik hier werkte, was ik vaste klant. Elke twee weken kwam ik al hier om mijn collectie uit te breiden. De gastvrijheid, altijd even een kopje koffie, een praatje, en dat in combinatie met het ruime aanbod wat ze hier hebben... Super.”

Je favoriete gerecht?

“Of het nu stampot, andijvie, boerenkool of zuurkool is, Hollandse pot vind ik het allerlekkerst.”

Wat is voor jou het toppunt van geluk?

“Mijn gezin staat verreweg op nummer één. Dat is voor mij echt rijkdom.”

Hoe wil je worden herinnerd?

“Als een aardige, spontane vent.”

Welke muziek doet je het meest?

“Queen is dé band voor mij. Maar ook muziek uit de jaren zestig, en dan heb ik het over Small Faces of The Pretty Things, luister ik veel. Verder heb ik stiekem een zwak voor Franse muziek, ook al versta ik er geen woord van.”

Heb je ergens spijt van?

“Dat ik niet meer uit mijn tienerjaren heb gehaald. Ik ging al jong aan het werk in de bakkerij, van maandag- tot zaterdagochtend. Vervolgens lag ik de hele zaterdag op bed. Op vrijdagavond ging ik niet uit, ook ging niet naar verjaardagen. Het sociale leven heb ik toen wel een beetje gemist, terwijl je het

er in die jaren juist van moet nemen. Daar heb ik wel spijt van.”

Hoe ziet je ideale pensioen eruit?

“Gezondheid, dat vind ik het allerbelangrijkst. Naast familie en vrienden om me heen, waarmee ik leuke dingen kan doen. Af en toe eens een weekje op vakantie, en tussendoor onder de mensen zijn. Misschien ook in de vorm van vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld bij een sportvereniging.”

Op welke leeftijd zou je met pensioen willen?

“Zolang ik goed en gezond ben, wil ik blijven werken. Al is dat tot mijn zeventigste. Het liefst werk ik zo lang mogelijk.”

Wil je gedeeltelijk of volledig met pensioen?

“Gedeeltelijk. Ik vind het belangrijk om bezig te blijven en een doel te hebben.”

“Mijn ongeluk heeft me een andere kijk op het leven gegeven”

A man with short brown hair and a light beard is smiling at the camera. He is wearing a grey plaid suit jacket over a white collared shirt. The background is a blurred indoor space with warm lighting and some architectural elements like columns and ceiling lights.

“Spijt is een groot woord, maar ik had wel iets beter mijn best kunnen doen op school”

“Mijn passie is airsoften, een soort militaire simulatiesport”

Niels Seppenwoolde (24) werkt bij de Haardenexpert in Apeldoorn. Hij installeert haarden en staat een dag in de week in de winkel. Hoe warm ziet hij zijn pensioen?

Waar droom je van en wil je absoluut bereiken voor je pensioen?

“Een stabiele basis. Voor mij hoeft het allemaal niet over the top te zijn, ik wil het gewoon goed voor elkaar hebben en voor mijn omgeving kunnen zorgen.”

Wat wilde je worden als kind?

“Brandweerman.”

Grappig. Je werkt nu in ieder geval met vuur. Wat vind je het leukst aan je werk?

“Het verwerken van orders en het technisch trainen van collega's. Ik verzorg een deel van het inwerktraject voor nieuwe collega's.”

Wat vind je een belangrijke eigenschap van jezelf?

“Dat ik een bruggenbouwer ben, ik maak verbinding tussen mensen.”

Wat is je passie?

“Airsoften, een soort militaire simulatiesport. Je hebt dan

replica's van echte wapens, waarmee je op een georganiseerd evenement en afgebakend terrein met 50 tot 200 personen tegen elkaar strijdt.”

Grootste prestatie op je werk tot nu toe?

“Mijn bijdrage aan de efficiëntie hier. Met veel minder mensen kunnen we nu veel meer werk verrichten.”

Is er iets wat jou plotseling uit je humeur kan halen?

“Het verlengen van levertijden. Die zijn erg toegenomen. Soms denk ik echt: niet wéér.”

Wat is je favoriete winkel?

“De Garage in Apeldoorn, een kledingwinkel. Leuk assortiment en je wordt er goed geholpen.”

Je favoriete gerecht?

“Een goede ribeye.”

Wat is voor jou het toppunt van geluk?

“Leuke dingen ondernemen

met mijn vriendin of vrienden. Dagjes weg, een keer naar een museum, lekker uit eten of wat actiefs doen.”

Hoe wil je worden herinnerd?

“Als een betrouwbaar persoon die voor iedereen klaarstond en waar je alles bij kwijt kon.”

Heb je ergens spijt van?

“Spijt is een groot woord, maar ik had wel iets beter mijn best kunnen doen op school.”

Hoe ziet je ideale pensioen eruit?

“Ik hoop dan getrouwd te zijn en een gezin te hebben. Kinderen en kleinkinderen, een eigen familie, heb ik altijd al gewild. Kleinkinderen die gezellig komen logeren of waarmee ik een museum bezoek, dat zie ik voor me. Lekker in Nederland.”

Als je met pensioen gaat kun een aantal keuzes maken. Bijvoorbeeld of

je de eerste jaren een wat hoger pensioen wilt en later wat lager (of andersom). Zou je hiervoor kiezen?

“Nee.”

Op welke leeftijd zou je met pensioen willen?

“Het lijkt me toch wel lekker om rond mijn 67ste met pensioen te gaan, afhankelijk van wat er mogelijk is en hoe ik er dan qua gezondheid voorsta.”

Wil je gedeeltelijk of volledig met pensioen?

“Dat weet ik nu nog niet. Het zou goed kunnen dat ik het nog hartstikke leuk vind om ergens één of twee dagen bij te springen en niet volledig met pensioen te gaan.”

Welke plek op aarde zou je nu meteen naartoe willen verhuizen en waarom?

“Er is geen land dat ik boven Nederland zou verkiezen, dus ik blijf lekker hier.”

“Creatief zijn is echt mijn passie”

Bianca Niesthoven (51) werkt al 24 jaar als verkoopmedewerker bij Fels-Singer in Gorinchem. Vraag haar iets over stoffen, wol, naaimachines of furnituren en je wordt overstelpt, pensioen. . .

Waar droom je van en wat wil je absoluut bereiken voor je pensioen?

“Ik ben eigenlijk heel tevreden met wat ik heb. Wel zou ik nog iets meer van de wereld willen zien. Dat hoeft niet meteen ver weg. Binnen Europa heb ik nog niet veel gezien. Italië, Griekenland of Noorwegen bijvoorbeeld, die landen zou ik graag nog eens bezoeken.”

Wat wilde je worden als kind?

“Ik riep altijd dat ik eigenaar van een speelgoedwinkel wilde worden.”

Wat vind je het leukst aan je werk?

“Het contact met klanten en ze adviseren ook als ze er niet uitkomen. Bijvoorbeeld helpen bij het uitkiezen van een leuke stof voor het maken van een rok of broek, of bij het breien van een trui. Sommige mensen komen binnen, maar hebben nog geen idee wat ze willen maken. Als klanten dan op een gegeven moment tóch tevreden en met iets leuks de deur uit gaan, geeft dat me veel voldoening.”

Wat vind je een belangrijke eigenschap van jezelf?

“Ik ben een doorzetter en heb belangstelling voor anderen.”

Wat is je passie?

“Dat sluit aan bij mijn werk, namelijk creatief bezig zijn. Met een bolletje wol, een haakpatroon of achter de naaimachine. In de winkel hebben we veel voorbeelden om klanten te inspireren, waarvan ik een deel ook thuis maak. Lekker creatief zijn is echt mijn passie.”

Grootste prestatie op je werk tot nu toe?

“Of dat mijn grootste prestatie is, weet ik niet, maar ik vind het wel knap van mezelf dat ik vaak alleen in de winkel sta en alles zelf run.”

Is er iets wat jou plotseling uit je humeur kan halen?

“Respectloze klanten. Als je de hele dag hebt gewerkt en de deur sluit, en klanten vervolgens aan de deur staan te rammelen of boos worden als jij zegt dat ze helaas niet meer naar binnen kunnen. Die korte lontjes vind ik weleens jammer.”

Wat is je favoriete winkel?

“Street One en The Sting vind ik heel leuk. Of HEMA, want daar hebben ze altijd mooie cadeautjes en hebbedingetjes.”

Je favoriete gerecht?

“Ik houd erg van de Italiaanse keuken, bijvoorbeeld spaghetti of lasagne.”

Wat is voor jou het toppunt van geluk?

“Mijn gezin. Gezellig met elkaar tafelen, of een dagje uit. Daar kan ik echt van genieten.”

Hoe wil je worden herinnerd?

“Als een lief en betrouwbaar persoon, iemand die voor anderen klaarstond.”

Welke muziek doet je het meest?

“Ik luister veel popmuziek uit de jaren '80 en '90, maar ook Nederlandstalige muziek vind ik erg leuk. Guus Meeuwis bijvoorbeeld, of Duncan Laurence. Dat vind ik écht een goede zanger.”

Heb je ergens spijt van?

“Ik zou weleens willen dat ik bepaalde dingen die ik nu weet, eerder wist. Maar echt spijt? Nee, dat heb ik niet.”

Hoe ziet je ideale pensioen eruit?

“Ik hoop in ieder geval gezond oud te worden. Daarnaast meer vrije tijd voor leuke dingen, zoals uitstapjes of reizen. Misschien koop ik samen met mijn man wel een camper, zodat we wat langer weg kunnen. Lekker gezond naar de bergen, ergens in Europa. Niets plannen, gewoon gaan, en vervolgens zien waar we die dag eindigen. Dat lijkt me heerlijk.”

Op welke leeftijd zou je met pensioen willen?

“Mijn man is vijf jaar ouder, dus hij zou in principe eerder met pensioen kunnen gaan dan ik. Toch zou ik het fijn vinden om tegelijkertijd te stoppen. Dan ben ik een jaar of 62.”

Wil je gedeeltelijk of volledig met pensioen?

“Als het financieel mogelijk is, wil ik volledig met pensioen.”

**“Wel zou ik wat
meer van de wereld
willen zien”**

“Iedereen die 'vergeten' wordt in de maatschappij, wil ik een podium geven”

Van het gevangeniswezen naar haar eigen inclusieve poppenwinkel: Ellen Brudet (56), alias 'tante pop', deed het. Colourful Goodies in Amsterdam is een groot succes. “Toen ik op de markt geen donkere pop en producten met kleur kon vinden, wist ik: hier moet ik iets mee.”

✎ Laura van Horik 📷 Tim Buiting

T

Tien jaar lang werkte ze in de gevangenis, en vervolgens op de tram.

Totdat ze in 2004 werd gediagnosticeerd met de longaandoening COPD. “Ik heb dit geërfd van mijn moeder”, vertelt ze. “Zij is hier helaas ook aan overleden. Ik werd uiteindelijk vier maanden opgenomen in een revalidatiecentrum voor longpatiënten, bizar genoeg in dezelfde kamer waar ook mijn moeder lag. Daar nam ik ter plekke een besluit: ik ben niet mijn ziekte. Vanaf dat moment heb ik alles omgezet in positiviteit. Maar van mijn longinhoud is slechts 30% procent over en daar heb ik met name bij slecht weer last van. Dan ben ik sneller moe. Maar ik heb door de jaren heen geleerd om dan gewoon even te rusten, waardoor het nu eigenlijk best goed gaat. Ik kan hier 100 mee worden.”

WENSKAARTEN MAKEN

Ellen werd vanwege haar COPD afgekeurd, maar dat ging er bij haar niet in. “Ik ben niet het type om niks te doen, dat vind ik verschrikkelijk. De omslag kwam toen ik twee jaar na de diagnose een visioen kreeg. Mijn ouders, inmiddels allebei overleden, vertelden me dat ik iets moest gaan doen met mijn creativiteit. Dat heb ik beschouwd als een boodschap. Kort daarna kwam ik via mijn nicht in aanraking met een cursus ondernemerschap. Dat ben ik gaan doen, om te kijken of het bij me zou passen. Daar ontdekte ik dat ik wenskaarten voor kinderen van kleur wilde gaan maken. Coloured Goodies - zo heette het toen nog - was geboren.”

EEN ZWARTE POP

Vijf jaar lang ging ze vijf dagen per week de markt op in Amsterdam. Daar verkocht ze babyproducten, zoals slabbetjes, textiel en wenskaarten. “Mijn omgeving zei: zou je dat nou wel doen? Maar ik zei: ja, het is nodig. Ik heb er altijd in geloofd. Toch is het een hele strijd geweest, hoor. Niemand geloofde toen in mij. Ik heb wat afgebluft op die markt, ben er zelfs regelmatig uitgescholden. Toch werkte dat bluffen uiteindelijk wel.” Van poppen was toen nog helemaal geen sprake, maar in haar hoofd bleven de woorden van haar moeder rondspoken. “Zij zei altijd dat er geen speelgoed was waarmee ik me kon identificeren. Tot aan haar dood vertelde ze mensen dat ze, toen ik negen jaar was, stad en land

“Ik heb wat afgebluft op die markt, ben er zelfs regelmatig uitgescholden”

waar ze heel trots op is. Het is een ‘dubbelbloedje’, zoals ze dat zelf noemt. “Ik heb me altijd beide culturen gevoeld, Nederlands én Surinaams. Ik houd van Wolter Kroes, de camping en de hoempa pa, maar ook van bigi-poku en salsa. Mijn moeder zei altijd tegen me: je bent geen halfbloedje. Ik noem je moksi, gezegend met twee culturen. Zo voel ik dat ook. Ik ben blij met allebei. Juist daarom vind ik het ook zo leuk als witte kinderen bijvoorbeeld voor een donkere pop kiezen, of kinderen hier een pop kopen die lijkt op hun vriendinnetje, of moeder. Die herkenning, daar houd ik van. Daar sta ik elke dag voor op.”

had afgezocht naar een zwarte pop. Uiteindelijk had ze er één gevonden, maar toen ze ermee thuiskwam, wilde ik die pop niet. Ik wilde lijken op mijn moeder, die Nederlands was, met rood haar. Mijn vader was Surinaams. Dat heeft haar heel veel pijn gedaan.”

DE EERSTE AFROPOP

Ellen ging uiteindelijk zelf op zoek naar een donkere pop, om er vervolgens achter te komen dat haar moeder gelijk had: bijna alle poppen waren wit. “Als ik al een donkere pop vond, was die Europees gespoten of het was zo’n afschuwelijke, karikatuurpop van vroeger. Deze zoektocht deed me beseffen dat ik hier écht iets mee moest.” Ze kwam terecht bij een fabriek in Spanje, die donkere poppen met realistische features maakte. Samen met hen ontwikkelde Ellen in 2016 de allereerste afropop, vertelt ze. “Later kwamen daar ook kleine afropopjes bij. Ik zag ooit eens een tragische reportage van mensen met albinisme in Tanzania

dat heb ik mij vreselijk aangetrokken. Weet je wat, dacht ik, ik ga ook poppen met albinisme ontwikkelen en laten zien hoe prachtig deze groep mensen is.”

GEEN HYPE

Zo bleven de ideeën komen. In februari 2016 opende ze haar eigen winkel, Colourful Goodies, waar uiteindelijk steeds meer poppen een plekje kregen. “Poppen met downsyndroom, schisis, vitiligo, sondes, Arabische hijab poppen en de Hindoestaanse. Noem maar op. Ik kwam steeds meer tot het besef dat ik iedereen die wordt ‘vergeten’ in de maatschappij, een podium wil geven. Dat is mijn streven. Ik ga niet mee in hypes. Wij zijn daar al jaren consistent in en ik wil dat dit genormaliseerd wordt, zodat iedereen gezien wordt. Dat is de kern.”

TWEE CULTUREN

Inmiddels heeft Ellen zelfs een pop naar haar jongere evenbeeld gecreëerd,

ACHTERGROND

Hoe weet je of je straks genoeg pensioen hebt?

Je pensioen bestaat uit meerdere delen: zoals AOW (basispensioen van de overheid), pensioen dat je opbouwt via je werkgever of iets wat je zelf afsluit zoals lijfrenteverzekeringen en individuele pensioenrekeningen. Wil je meer inzicht in je pensioen en nagaan of je inkomen straks voldoende is? Bekijk dan de Pensioenschijf-van-vijf van Nibud op nibud.nl.

Shoppen in Dordrecht

Met een prachtige historische binnenstad en allerlei monumentale panden, gelegen aan het water en in de achtertuin Nationaal Park de Biesbosch, is Drechtstad Dordrecht er één die je niet mag missen. Ook aan bijzondere winkels is in deze eeuwenoude stad geen gebrek. Wij kozen er een paar voor je uit.

— Laura van Horik

2 DE INRICHTERIJ

Bij de Inrichterij vind je nét even de producten die niet iedereen in z'n huiskamer heeft staan. Met name producten uit de jaren '30 en '70. Als je op zoek bent naar mooie lampen, meubels en woonaccessoires - tijdloos en functioneel - kun je hier zeker slagen.

Vriesestraat 38

1 BLUEBIRDS IN THE BACKYARD

Gek op vintage en lifestyle? In dit monumentale pand vind je niet alleen een restaurant, maar ook twee etages vol met woonaccessoires, vintage boeken, planten en bloemen, posters, kaarsen, en nog veel meer. Van eco zeep tot industriële items en an antiek tot speelgoed: verzin het, Bluebirds heeft het.

Wijnstraat 153

3 ROCKIN' ITEMS

Zoals de naam al zegt: een fashionstore met items die rocken. Als je fan bent van met name Deense en Franse merken, ben je hier aan het juiste adres. American vintage, Agolde, Club l'avenir en BASH zijn zomaar een paar merken die je hier gegarandeerd zult aantreffen. En niet alleen hebben ze kleding, maar ook schoenen van bijvoorbeeld Ivylee Copenhagen. Daarnaast kun je hier terecht voor hippe tassen, accessoires en sieraden.

Voorstraat 123

1 DISTILLEERDERIJ RUTTE

Al sinds 1872 worden bij Distilleerderij Rutte jenever, gin en likeuren gemaakt. Precies op dezelfde manier zoals oprichter Simon Rutte al deed: met handgevulde distilleerketels. De dranken worden gedistilleerd van natuurlijke ingrediënten als fruit, kruiden en noten. De winkel bevindt zich nog altijd in hetzelfde pand. Boven de zaak, in de oude woonkamer van de familie Rutte, kun je een kijkje nemen in een prachtig ingerichte proefkamer. *Vriesestraat 130*

5 WERELDWIJVEN ATELIERS

Als je het hebt over een mooi initiatief, is het deze winkel met atelier. Er werken vrouwen uit de hele wereld, die duurzame kussens, tassen, sjaals, theedoeken en plaids vervaardigen. Op deze plek kunnen de zij hun vaardigheden vergroten en de Nederlandse taal leren. *Voorstraat 178*

6 BIBLISS MODE

Mieke: "Voor mij staat Bibliss met stip op nummer één! Een winkel vol kleurrijke kleding van diverse mooie merken, zoals King Louie, Tante Betsy en Blutsgeschwister. Er alleenal binnengaan maakt mij blij. Het personeel is vriendelijk en ik ga eigenlijk altijd wel de deur uit met een aankoop!" *Vriesestraat 74*

TIP
VAN LOCAL

TIP
VAN LOCAL

7 HET MAGAZIJN

Mieke: "Op deze mooie plek komt van alles samen: een restaurant, conceptstores en een kunstuitleen onder één dak. Een unieke combinatie van Dordtse ondernemers. Het restaurant is beneden en de trap die je daar vindt, leidt naar Velvet Music. De beste platen en cd's, en menig platenliefhebber weet deze winkel te vinden. Daarnaast heb je de FotoFilmFabriek, waar je terechtkunt voor een uitgebreid assortiment benodigheden voor analoge fotografie. Heerlijk voor een fotograaf als ik!" *Voorstraat 180*

TIPS VAN EEN LOCAL: MIEKE ZWANG

Mieke (51) is teamleider van het secretariaat M&O (HR) bij ASVZ, een organisatie die zorg verleent aan mensen met een verstandelijke handicap. Daarnaast heeft ze haar eigen fotografiebedrijf. Regelmatig loopt ze met haar camera door Dordrecht om allerlei mooie plekken vast te leggen.

In 1994 bracht de liefde haar naar Dordt en ze voelt zich inmiddels een echte 'Schapenkop'.

**“Als je doet waar je
passie ligt, voelt het
niet als werken”**

“We zagen onszelf niet in de IT tot aan ons pensioen”

‘Er is hier genoeg chocolade om elke badkuip in het gehele land te vullen! En ook alle zwembaden!’, schreef Roald Dahl in Sjakie en de chocoladefabriek. Bij Olala Chocola in Hilversum dompel je onder in genot.

☰ Laura van Horik 📷 David Galjaard

De gehele voorkant van de winkel van Sander (43) en Berdien (37) Zeedijk is gevuld met chocolade in allerlei vormen en maten. Links de repen en bonbons, rechts alle handgemaakte figuren en kunstwerken. Achterin de winkel vind je de werkruimte, waar ook workshops worden gegeven. Daar staan drie machines luidruchtig te draaien, gevuld met drie smaken chocolade: puur, melk en wit. Daarmee begint het proces van chocolade maken, vertelt Sander. “In de twee grote machines, puur en melk, gaat 40 liter. In de kleinere, wit, 25. De chocoladedruppels die we hier in zakken binnenkrijgen, scheppen we er allereerst in. Dat is ons ochtendritueel. We zijn dan zo’n anderhalf uur bezig met tempereren, oftewel het smelten en op temperatuur brengen van de chocola.

Dat doen we elke dag opnieuw, want chocolade gaat aan het einde van de dag stollen.”

HET TEMPEREERPROCES

Sander wijst de chocoladedruppels op de toonbank aan, die nog wat doffer ogen en niet glimmen. “Dat is dus precies wat we door middel van tempereren doen. Chocolade bestaat uit zes kristallen, die je moet activeren en deactiveren. Eerst verwarmen we alles tot boven de 40 graden, vervolgens laten we dat afkoelen en dan verwarmen we weer iets, zodat je de juiste temperatuur bereikt. Als je dat goed doet, zal de chocola op de juiste manier stollen, niet plakkerig zijn, glans en een lekkere bite hebben. Doe je iets in dat proces niet goed, heb je kans op wit uitgeslagen en plakkerige chocola. Tempereren is eigenlijk het moeilijkst.”

“Natuurlijk wil je goede chocola hebben, maar wat daarmee samenhangt is de herkomst van de cacao”, legt Sander uit. “Alle chocolade is hier in principe fairtrade en komt vanuit de hele wereld.”

SMAAK EN HERKOMST

Terwijl ze zich van de werkruimte naar de machines bewegen, vertellen Sander en Berdien dat deze bakken in de decemberperiode in één dag leeg zijn. Berdien: “We hebben nu de chocoladeletters, kerstbonbons en allerlei figuren en kunstwerken, zoals een arrenslee met kerstmannetje. Deze maand is het een gekkenhuis. We zijn echt de hele dag non-stop bezig, maken honderden chocoladeletters per dag. Vervolgens vullen we de machine en begint het proces opnieuw.” Hoe dan ook blijft smaak voor beiden het allerbelangrijkst. “Natuurlijk wil je goede chocola hebben, maar wat daarmee samenhangt is de herkomst van de cacao”, legt Sander uit. “Alle chocolade is hier in principe fairtrade en komt vanuit de hele wereld. Het is voor ons belangrijk dat de boeren een goed inkomen hebben. Ze krijgen bijvoorbeeld provisie over het aantal verkochte kilo’s en kunnen dit vrij besteden.”

BONBONS

Sander en Berdien lopen naar de bonbons, die je in tig soorten, maten en kleuren hebt. De één egaal, de ander met streepjes, en een derde met een vrucht, noot of toefje bovenop. Ze hebben de vertrouwde hazelnoot praliné, die vrijwel iedereen volgens Berdien lekker vindt, maar ook uniekere smaken, zoals advocaat, gember, port, limoncello amandel en lavendel. De bonbons worden overigens niet hier gemaakt, maar op een andere locatie. Sander zegt: “De bonbon is één van de vele voorbeelden die laat zien dat chocola simpel kan ogen, maar dat het proces behoorlijk wat tijd in beslag neemt. Neem bijvoorbeeld de amarena marsepein, mijn eigen favoriet. Je maakt een chocoladebodempje, daar leg je marsepein op, daarop de kers en dan gaat ‘ie onder een soort watervalletje van chocolade door, waardoor de marsepein en kers als het ware in een pakketje zitten. Daarna wordt ‘ie af gedecoreerd. Per bonbon is de werkwijze ook weer verschillend.”

“De bonbon is één van de vele voorbeelden die laat zien dat chocola simpel kan ogen, maar dat het proces behoorlijk wat tijd in beslag neemt”

CREATIVITEIT

Voor één ding is in de winkel in ieder geval volop ruimte, en dat is creativiteit. Met name Berdien leeft zich compleet op de kunstwerken uit, zegt ze met een glimlach. Ze wijst een chocoladepump met luipaardprint aan. “Deze vind ik erg leuk om te doen. Ook op onze champagneflessen ga ik helemaal los, daar spelen we altijd een beetje mee qua decoratie. Bij dit soort dingen werken we met een mal. Als je alles dan in de vorm hebt gegoten, waarbij je van buiten naar binnen werkt, laten we het in de koelkast even afkoelen om de chocola uit te laten harden. Dan krimpt het iets en kun je alles makkelijker uit de mal halen. Eventuele kleurtjes maken we met witte chocola en kleurstof. Elke kleur, bijvoorbeeld de bloemblaadjes van een bloem, moet je zien als een apart proces.”

PASSIE

Hoewel Sander oorspronkelijk uit de IT-wereld en Berdien uit de kinderopvang komt, zouden ze allebei niet meer terug willen naar wat ze deden. “We zagen onszelf dat niet tot aan ons pensioen doen”, zegt Sander. “Toen we een workshop bij een andere vestiging volgden, wisten we meteen dat chocola hét voor ons was. Ik vind het werk leuk en geniet ervan, ondanks dat het echt wel wat van je vraagt. We werken allebei zes dagen in de week en deze maand zelfs zeven, van ‘s ochtends vroeg tot ‘s avonds laat. Maar zou ik de keuze weer maken? Ja, absoluut.” Berdien beaamt dit: “Als je doet waar je passie ligt, voelt het niet als werken. Ik maak veel meer uren dan ik hiervoor deed, maar gevoelsmatig niet. Daarbij is het heel afwisselend. We zijn met de klanten in de winkel bezig, maar kunnen ook onze creativiteit kwijt in wat we maken en mensen tijdens de workshops wat leren over ons vak.”

CHOCOLA VERGAAT NIET

Eenmaal aangekomen bij het laatste stukje, de repen chocola voorin de winkel, deelt Sander nog een gratis tip. “Chocolade en de koelkast zijn geen vrienden. De gouden tip is eigenlijk: hoe je het koopt in de winkel, zó moet je het ook thuis bewaren. De truffels liggen hier in de koeling, dus gaat het bij jou thuis ook in de koeling. Daarnaast vergaat chocola niet. Het is in principe levenslang te behouden. Ook de wit uitgeslagen hagelslag die je vroeger weleens aantrof op de camping, is nog prima te eten. Chocola reageert nu eenmaal op temperatuurwisselingen: van bloedhete auto naar tent en vervolgens weer terug. Dan kunnen de vetten uit het temperatuurproces weer naar boven komen, waardoor het dus wit uitslaat. Maar geen zorgen: het smaakt nog net zo lekker.”

ACHTERGROND

Kan ik eerder met pensioen?

Bij veel pensioenregelingen kun je eerder met pensioen. Ook bij Pensioenfonds Detailhandel. Voor elk jaar dat je eerder stopt met werken, ontvang je levenslang 5% tot 8% minder pensioen. Stop je bijvoorbeeld twee jaar eerder met werken? Dan krijg je 10% tot 16% minder pensioen dan wanneer je doorwerkt tot je pensioendatum. In je persoonlijke pensioenomgeving achter de login op pensioenfondsdetailhandel.nl kun je berekeningen maken om te zien hoe eerder stoppen met werken uitpakt voor jouw pensioen. De AOW kun je niet eerder laten ingaan.

Wil je nog meer pensioenkeuzes weten, ga dan naar onze website pensioenfondsdetailhandel.nl.

“Zes tot zeven dagen werken per week met mijn broer en vader is het allerleukste wat er is”

☰ Françoise Schukking 📷 Linelle Deunk

“Bij familie Pagter doen we niet aan familie-ergernissen op de werkvloer,” zegt Marnix de Pagter (24). In 2002 nam vader Erik de antiekhandel over van zijn neef en bouwde het uit tot drie zaken in Zeeland: De Pagter Interieurs.

“Feedbackmomenten hebben we niet. Als ik denk dat iemand wat anders of beter kan, dan zeg ik dat gewoon of ga ik diegene helpen. Dat is typerend voor onze familie,” vertelt Marnix.

Ook zijn oudere broer Rico werkt in de zaak en twee tantes en een oom. Naast de drie fysieke interieurwinkels is De Pagter Interieurs ook een groothandel. “Mijn vader zag rond de eeuwwisseling de vraag toenemen naar specifiek Chinees meubilair en ging op reis naar China om de mooiste meubels te scoren. Toen was er nog geen Google Maps – niemand sprak Engels en hij stapte gewoon in een taxi. Dat avontuurlijke, dat reizen heb ik altijd mooi gevonden. Daar is mijn liefde voor het vak denk ik ontstaan.”

WEETJES

Deelname aan Pensioenfonds Detailhandel is verplicht. Met circa 31.000 werkgevers, ruim 352.000 werknemers en ruim 152.000 gepensioneerden wordt Pensioenfonds Detailhandel gerekend tot een van de grotere Nederlandse pensioenfondsen. Het belegd vermogen is circa 28 miljard euro.

ONLINE OF FYSIEK?

Innovatie en op de juiste momenten zien wat de markt nodig heeft, dat is de Pagters' eigen. “Waar mijn broer Rico zich meer bezighoudt met beurzen, logistiek en transport, houd ik mij bezig met klantcontact en de website. Ik zorg ervoor dat ons assortiment online up-to-date blijft. Dat wordt steeds belangrijker voor de verkoop. Alhoewel het bijna nooit voorkomt, dat er een bank wordt aangeschaft zonder proef zitten. De fysieke winkels blijven daarom belangrijk.”

DROMEN WAARMAKEN

“Het mooiste van mijn werk? De vrijheid, zelf bedenken wat de volgende stap is en dat regelen. Dat verlangt creativiteit, maar het allerleukste vind ik het om samen met mijn broer en vader in de winkel te mogen werken. Stille kracht op de achtergrond is mijn moeder. Zij zorgt ervoor, dat wij drieën de zaak kunnen runnen en herinnert ons eraan om soms ook over iets anders te praten, anders houden mijn vader, broer en ik er nooit over op. Ik werk meestal zes, soms zeven dagen per week. Mijn broer en ik gaan binnenkort de zaak in. Langzaam nemen we het over. Over 20 jaar bestaan we nog steeds, hebben we nog meer winkels, meer klanten en een grotere magazijnloods. Ik kijk ernaar uit.”

**“Ik werk
meestal zes, soms
zeven dagen per
week.”**

*VLNR: Broers Rico en Marnix
Pagter en vader Erik*

“Monique en ik zijn beiden van ‘doe maar gewoon normaal’”

VLNR: Caroline, Arno, Monique en Marcel

“Een mooi product verkoopt zichzelf - verkooppraatjes, daar houden wij niet van”.

Arno Vollebregt staat samen met zus Monique aan het roer van Vollebregt Cyclamen. “Degene met de beste argumenten, wint de discussie. Als zij betere argumenten heeft, geef ik haar haar zin. Kom maar op met je Excel, zegt ze dan tegen mij.”

In 1963 opende vader Piet de eerste zaak, toen nog gericht op groente. Cyclamen werden achter de tomaten opgezet, als proef. “Dit vond hij mooi én bedrijfseconomisch goede planten, ze nemen energie op in de zomer en leggen knoppen aan in de kou. Onze vader liet direct veel aan Monique en mij over. Wil je klanten bezoeken in het buitenland, ga er maar naar toe. Hij forceerde ons niet, Piet liet ons zelf bepalen of we wel of niet de zaak in wilden. Dat werkte goed, ik heb gestudeerd en nog even in Canada gewoond. Monique en ik begonnen in de jaren '90. De vrijheid die ik ervaar vind ik het mooist. Zelf bepalen of ik nu dit interview doe, mijn eigen dag indelen. Bij ons heerst een informele sfeer.”

TEVREDEN? KOM ZELF MAAR TERUG

Vollebregt Cyclamen kende tegenslag, zoals eens ziekte die de teelt bemoeilijkte. “Toen hebben we bewust gekozen: we kunnen óf gaan groeien zoals andere grotere familiebedrijven of we blijven op het winkelformaat dat we nu zijn, met twee vestigingen en ongeveer 12 man FTE. Dat laatste kozen we. Daar zijn we nog steeds blij mee. Monique en ik zijn beiden van ‘doe maar gewoon normaal’. Kwalitatieve producten verkopen zichzelf. Net als onze vader dringen wij nooit aan, verkooppraatjes houden we niet van. Probeer het product en als je het wat vindt, dan kom je maar terug. We hebben tevreden klanten.”

WEETJES

Ik wil minder werken, kan ik gedeeltelijk met pensioen?

Ja, dit heet deeltijdpensioen. Dit betekent dat een werknemer minder uren per week gaat werken dan voorheen, maar nog steeds blijft werken terwijl ze een deel van hun pensioen ontvangen. In de persoonlijke pensioenomgeving achter de login op pensioenfondsdetailhandel.nl kun je berekeningen maken om te kijken hoe deeltijdpensioen voor jou uitpakt.

VOL GAS

Ook Arno's vrouw en de man van Monique hebben taken in het bedrijf. Kinderen, neven en nichten springen bij in weekenden of schoolvakanties. “Ik werk 's avonds, in het weekend, in het voorjaar en in de zomer erg veel. Als Monique en ik opnieuw zouden beginnen, zou ik niets anders doen. De kennis van nu zet ik om in de techniek, maar ik zou met net zoveel enthousiasme en gas ertegenaan gaan.”

“Van vastgoedvrouw tot groentevrouw”

Renate van de Hoef was acht jaar lang vastgoedadvocaat toen ze tóch besloot het familiebedrijf in te gaan. “Dat is mijn ‘probleem’, ik vind héél veel dingen leuk”.

Het is 1937, grootvader Bert start een groentezaak in Den Haag. Zoon Gijs is één van zijn 11 kinderen en neemt de zaak over. Gijs ziet meer heil voor de groentezaak in Veenendaal en verhuist de winkel, samen met zijn vrouw Anneke. Nu staan er twee vestigingen in Veenendaal en wint de onderneming vele onderscheidingen. Renate: “Groente en fruit is eigenlijk nog maar een klein onderdeel van wat we doen. We verzorgen de gezondste kant- en klaar producten: maaltijden, salades, soepen, sappen, wraps. We hebben een samenwerking met de lokale Jumbo, cateren evenementen, verzorgen bedrijfslunches en -fruit en verkopen ook online.”

DRIE GEZUSTERS

Innovatie zit in het van de Hoef-bloed. Anneke creëert recepturen voor sappen, Gijs staat met groot plezier dagelijks om 04:15 uur naast zijn bed en is het liefst met klanten bezig, Christine zorgt dat nieuwe producten of diensten van de grond komen. Renate wordt

WEETJES

Kan ik blijven doorwerken en dus later met pensioen gaan?

Dat is mogelijk! De pensioenleeftijd bij Pensioenfonds Detailhandel is 67 jaar. Pensioen uitstellen kan tot uiterlijk je 70e verjaardag. Als je later met pensioen gaat wordt je opgebouwde pensioen hoger, omdat je het later uitbetaald krijgt. Na je 67e bouw je geen extra pensioen meer op. Wil je weten hoe langer doorwerken uitpakt voor jouw pensioen? Maak dan berekeningen via je persoonlijke pensioenomgeving achter de login op pensioenfondsdetailhandel.nl

gedreven door een missie. Renate: “Ik wil met het bedrijf bijdragen aan een betere wereld via voeding. De derde zus Erika is docent, staat voor de klas.

VAN ADVOCaat TOT GROENTEVROUW

Renate volgde twee bacheloropleidingen tegelijkertijd en specialiseerde zich tot vastgoedadvocaat. “Ik had het daar heel erg naar mijn zin. Maar toch, als Christine en ik door Amsterdam liepen fantaseerden we over het uitrollen van franchises. Ik heb er goed over nagedacht. Toen besloot ik tóch te gaan ondernemen.” Werken in een familiebedrijf is anders. “Het mooiste is dat ik 100% zeker weet dat mijn ouders of familie handelen vanuit de beste intenties. Je vertrouwt elkaar en gunt elkaar de wereld. Dat werkt ontzettend fijn. Tuurlijk, als je het niet eens bent, word je wel eens prikkelig. Dan bel je elkaar daarna weer, en is het oké.” En de toekomst? “Ik richt me graag op productinnovatie en het energieneutraal maken van ons bedrijf. Het belangrijkste: echt lekker eten. We hebben ideeën genoeg!”

“Vader staat om 01:15 naast zijn bed en werkt 80 uur in de week”

VLNR: Renate, Anneke en Gijs van de Hoef.

“Steeds vaker hadden we zoiets van: Wat dragen we zelf bij aan de wereld?”

VLNR: Jasmijn en Sanne Boon.

“Een kringloopwinkel? Dat kan mooier!”

Een echte kringloopwinkel is vaak wat rommelig. ‘Dat kan mooier’, denken de gezusters Jasmijn Rommers Boon (29) en Sanne Boon (31)..... Kringloop 3.0 is geboren: Mooier.

Jasmijn en Sanne zijn nog brugklassers als ze hun eerste sieradenwebshop beginnen. Toch gaan ze allebei na hun opleiding in loondienst. Jasmijn in de HR en Sanne als stylist. Beiden bij grote kledingretailers. Totdat corona uitbreekt. Jasmijn: “Toen kwam bij ons het besef dat we wel heel veel achter onze laptops zaten en vooral geld in het laatje brachten van grote modeketens. Steeds vaker hadden we zoiets van: Wat dragen we zelf bij aan de wereld?”

ROZE PLAFONDS EN MUREN

In het centrum van Den Helder starten Jasmijn en Sanne in oktober 2022 Mooier. “Ons doel is om ervoor te zorgen dat mensen eerder producten met een tweede of derde leven kopen dan iets nieuws aanschaffen,” zegt Sanne. “Daarom prikkelen we de fantasie in de winkel. Creëren we mooi gestylde zitplekken. Ook is onze collectie gesorteerd op kleur. Dat zorgt bij een winkel met veel verschillende artikelen voor rust en ruimte.”

GROOT DEEL WINST NAAR GOED DOEL

Jasmijn: “Met de kringloopwinkel draai je bij aan de circulaire economie omdat je geen nieuwe spullen hoeft te kopen. Daarmee is het al een goed doel an sich.”

Sanne: “Wat mij telkens weer verrast, is de sociale impact die je met zo’n relatief kleine winkel kunt maken. In de koffiecorner van onze winkel komen veel mensen uit de buurt even aanwaaien om een praatje te maken. Ook zijn meer dan 20 vrijwilligers aan Mooier verbonden, die sterk in leeftijd van elkaar verschillen: van 30 tot 81 jaar. Aanvankelijk dachten we met z’n tweeën wel even zo’n zaak te runnen,

WEETJES

Goed werkgeverschap

Als je salarissen uitbetaalt, gaat een deel daarvan naar het pensioen van je werknemer. Geld dat door het pensioenfonds wordt belegd en groeit. Zo zorg je goed voor je personeel. Nu maar ook later.

maar zonder alle vrijwilligers hadden we de winkel niet kunnen draaien zoals die nu draait.”

Sanne: “Met deze onderneming is nog zoveel meer te doen. Denk aan een kerstdiner voor mensen die alleen zijn of het geven van ‘make-overs’ voor degenen die wat minder te besteden hebben. We werken samen met de voedsel- en goederenbank, dat zijn allemaal partnerschappen waarin we elkaar versterken.”

Jasmijn: “We zijn deze winkel samen gestart omdat je als zussen niets aan elkaar uit hoeft te leggen. Dat het dan ook nog zo’n resultaat oplevert en zo druk is in de winkel, dat geeft voldoening en enthousiasme. Deze winkel is een mix van waar we goed in zijn en wat we leuk vinden om te doen. En we dragen bij aan een betere maatschappij. Mooier kan niet, toch?”

“Ik vind het heerlijk om zondags op een luchtbedje in ons zwembad te liggen”

‘Het doek valt,’ schrijft Sandra Cremers (43) op de website van haar winkel De Passand. Het is 1 januari 2023. Een paar weken later verhuist ze naar Curaçao.

☰ Kees Beudeker 📍 Anne Sophie Frencken

Sandra komt uit Beugen. Een plaats in de Brabantse gemeente Boxmeer. Daar bouwde ze samen met haar partner Pascal aan het succes van haar sieraden- en cadeauwinkel De Passand.

Sandra puft. Het is warm. Gevoelstemperatuur 40 graden Celsius. “Maar we mogen niet mopperen,” zegt de Brabantse, “iedere dag staan we in korte broek op.” Sinds februari dit jaar woont ze samen met haar man Pascal in Jan Sofat, een besloten resort in Willemstad, de hoofdstad van het eiland. Rustig gelegen aan het einde van een

weg. Met uitzicht over het Spaanse Water van de Caraïbische Zee, de Tafelberg, Brakkeput en Santa Barbara Beach & Golf Resort. Het is een zogeheten beveiligde wijk. Hoog aangeschreven vanwege de ligging en de royale bouwkavels, waarbij een aantal woningen een privé strand of eigen aanlegsteiger heeft.

Sandra woont in het ‘palasio’. Dat is de bijnaam in het Papiaments voor het kasteel, die aan hun huis is gegeven door de inwoners van Willemstad. De oud-retailer bewoont met Pascal, beagle Dushi en een bevriend Nederlands stel, de twee bovenste verdiepingen van de villa. Sandra: “Curaçao is al 23 jaar onze vaste vakantiestek. Wij hebben hier alleen maar goede ervaringen.

“Ook toen de lockdowns achter de rug waren liet het mij niet meer los”

Dat we in Jan Sofat wonen, een beveiligde wijk, heeft niks te maken met een onveilig gevoel of criminaliteit. Deze buurt staat goed bekend, dat was voor ons de voornaamste reden om hier een woning te kopen.”

CORONA

Sandra komt uit Beugen. Een plaats in de Brabantse gemeente Boxmeer. Daar bouwde ze 15 jaar aan het succes van haar sieraden- en cadeauwinkel De Passand. Destijds als hobby begonnen in de garage achter het huis toen ze nog floormanager was bij Centerparcs. Sandra: “Ik maakte mijn eigen sieradenlijn en kocht collecties in. Op de socials was de winkel populair. Daardoor groeiden we snel naar een

eigen pand, wat in de loop van de tijd nog regelmatig is verbouwd en uitgebreid. Totdat corona uitbrak en De Passand op slot moest. Maanden achter elkaar hebben we met onze spullen langs de deuren moeten leuren, terwijl het personeel werd doorbetaald. Ik vroeg me steeds vaker af: Wat ben ik aan het doen? En voor wie? Ook toen de lockdowns achter de rug waren, liet het me niet meer los. Waar ik vroeger geen enkele moeite mee had, zes dagen in de week klaar te staan voor mijn klanten, begon nu te knagen. Het leek ook wel alsof mensen steeds veeleisender waren geworden. Met een nee werd geen genoeg meer genomen. Zaterdagavond laat, zondagmorgen vroeg, de appjes kwamen maar binnen, het stopte gewoon niet. Begin 2022

besloot ik: we stoppen ermee. Nooit meer een winkel. Tijd voor iets anders. Aan het einde van dat jaar hebben we een uitverkoop gehouden, een afscheidsbericht op de website geschreven en dat was het.”

DOL OP NEDERLANDERS

Het Nederlandse stel, waarmee Sandra en Pascal naar Curaçao vertrokken, reist nog regelmatig terug voor een bezoek aan Nederland. Sandra en Pascal niet. Na hun aankomst zijn ze niet meer van het eiland af geweest en hebben zich definitief gevestigd als eilandbewoners. Sandra: “Wij hebben onze inboedel in een container gepropt en ons leven in Nederland achter ons gelaten. We gaan het gewoon proberen zeiden

we tegen elkaar, we hebben in ieder geval altijd mooi weer.” Zelfs hun huis in Beugen lieten ze met een verkoopbord in de tuin achter en werd pas maanden na hun vertrek verkocht. Op Curaçao werkt Sandra nu drie-en-een-halve dag in de week in loondienst voor een slijterij en is een dag per week agent voor een sieradenmerk. “Ik moest er niet aan denken om een half jaar niets te doen. Na de derde maand had ik al een

“Wij hebben onze inboedel in een container gepropt en ons leven in Nederland achter ons gelaten”

baan. Ze zijn hier dol op mensen uit Nederland en met mijn achtergrond als ondernemer nam de eigenaar van de drankenspecialzaak mij meteen aan. Uiteindelijk vind ik dat het leukste om te doen: klantencontact, verkoop. Daarbij reis ik met mijn rolkoffer vol sieraden markten af. Ik ontmoet zo veel mensen op het eiland, zie veel, maar ik heb vooral een relaxter leven. In Nederland had ik vijf meiden in dienst, altijd stress, altijd verplichtingen. In Curaçao deel ik mijn eigen tijd in. Het eerst wat ik 's ochtend doe is een half uur in het zwembad, daarna op mijn gemakje douchen en werken. Ook de mentaliteit op het eiland bevalt me prima, want wat vandaag niet komt, komt morgen wel. In Nederland word je geleefd.”

SCHATJE

Curaçao is tweeënhalve keer zo groot als het Waddeneiland Texel, toch benauwd de beperkte omvang van het eiland Sandra geenszins. “Ik ben vier dagen in de week aan het werk en in het weekend gaan we op stap. Ik houd van stranden en die heb je hier in overvloed. Telkens bezoek ik een ander. Met als favoriet Pato Marine op de

Westpoint van Curaçao. Maar ik vind het ook heerlijk om zondags op een luchtbedje in ons zwembad te liggen, met onze hond Duschi in de buurt. Best een uitdaging trouwens, een hond met zo'n naam hier. Het betekent schatje en hij luistert voor geen meter. Dus je bent de hele dag excuses tegen mensen aan het maken die denken dat je schatje tegen ze zegt.”

Sandra is inmiddels Papiaments aan het leren: “Wij vinden het leuk om tussen de mensen te vertoeven en op die manier meer deel uit te maken van de cultuur. Landgenoten trekken toch naar elkaar toe. Het enige wat ik mis is fietsen. Je doet hier alles met de auto, wie op de fiets gaat, is levensmoe. Of ik nog ambities heb? Nee, het ondernemersgevoel is na corona nooit meer helemaal teruggekomen en ik heb 15 jaar hard gewerkt. Ik wil nu alleen een leuke baan en voor de rest vind ik het goed.”

PENSIOENWEETJE

Als je in het buitenland woont en werkt bouw je dan AOW op?

Dat hangt af van waar je werkt, voor wie je werkt en hoe lang je in het buitenland werkt. Je bouwt AOW op als je:

- In Nederland werkt.
- In het buitenland voor de Nederlandse overheid werkt.
- Tijdelijk voor een Nederlandse werkgever in het buitenland werkt.
- In het buitenland studeert.

Woon en werk je in het buitenland? Dan heb je misschien in dat land recht op een uitkering die vergelijkbaar is met de AOW. Wil je weten hoe in het buitenland wonen in jouw situatie uitpakt? Vraag het na bij de SVB via svb.nl of check rijksoverheid.nl/aow.

Sandra is inmiddels Papiaments aan het leren, werkt in een drankwinkel en is agent voor een sieradenmerk.

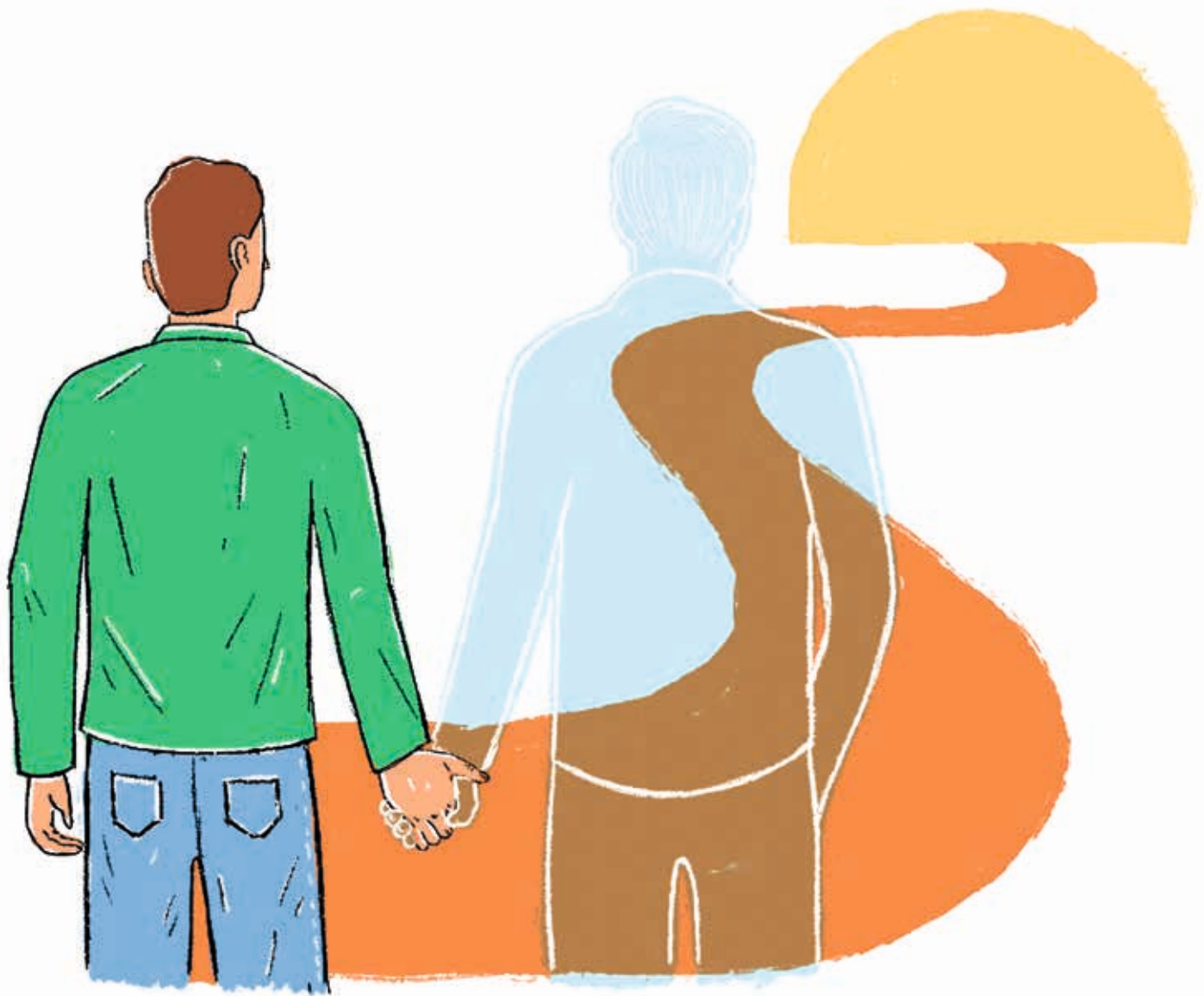

Is er pensioen na de dood?

Stel je komt te overlijden, wat gebeurt er dan met je opgebouwde pensioen? En blijft er iets achter voor je nabestaanden?

≡ Kees Beudeker ✎ Veerle van der Veer

1 Pensioenfonds Detailhandel biedt deelnemers een zogeheten nabestaandenregeling: nabestaandenpensioen.

Hierdoor krijgt de achterblijvende partner bij overlijden maandelijks een bedrag uitgekeerd: partnerpensioen. Ook eventuele minderjarige of studerende kinderen hebben recht op nabestaandenpensioen, ofwel wezenpensioen. Nabestaandenpensioen geldt vanaf het moment van overlijden.

2 Ben je getrouwd? Geregistreerd partner? Of woon je samen?

Dan ontvangt je partner partnerpensioen na je overlijden. Maar let op. Het geldt niet voor je ouders, schoonouders, schoonzoon of schoondochter waar je mogelijk mee samenwoont. Bovendien moet je voor je pensionering zijn getrouwd, of zijn gaan samenwonen. Ben je niet getrouwd of heb je geen geregistreerd partnerschap? Dan kennen we jouw partner niet, ook als je samenwoont kennen we jouw partner niet. Meld je partner dan bij ons aan.

3 Wanneer gaat het partnerpensioen in?

Het partnerpensioen wordt uitgekeerd vanaf de maand nadat je kwam te overlijden. Als je pensioen bij ons opbouwt, dan bestaat het partnerpensioen uit je opgebouwde partnerpensioen plus het partnerpensioen dat je nog op zou bouwen tot de pensioenleeftijd van 67 jaar. Dit wordt levenslang uitgekeerd. Daarbovenop kan er sprake zijn van een ANW-pensioen. Dat wordt uitgekeerd totdat je partner AOW krijgt. Als je in het verleden pensioen bij ons

hebt opgebouwd en dat niet meer doet, dan bestaat het partnerpensioen uit je opgebouwde partnerpensioen. Dit wordt levenslang uitgekeerd.

Maar let op: Het partnerpensioen eindigt als de partner zelf overlijdt.

4 Nabestaandenpensioen voor je ex-partner: bijzonder partnerpensioen

Je ex-partner heeft ook recht op partnerpensioen voor het aantal jaren dat je getrouwd bent geweest, geregistreerd was als partners of hebt samen-gewoond. Tenzij je hierover andere afspraken hebt gemaakt, bijvoorbeeld in een echtscheidingsconvenant, of een overeenkomst waarin het beëindigen van samenwonen is vastgelegd. Als ex-partner moet je zelf het bijzonder partnerpensioen aanvragen. Alleen als het pensioenfonds in het bezit is van de gegevens van de ex-partner, wordt

automatisch een aanvraagformulier toegestuurd.

5 Hoe werkt partnerpensioen als je na je pensionering komt te overlijden?

Kom je te overlijden na je pensionering dan is er voor de partner ook partnerpensioen. Namelijk het partnerpensioen dat tijdens de deelname aan de pensioenregeling is opgebouwd en niet is uitgeruild voor een hoger ouderdompensioen.

6 Nabestaandenpensioen voor de kinderen: wezenpensioen

Kinderen hebben recht op wezenpensioen als je komt te overlijden. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand na overlijden en loopt door tot het kind 18 jaar wordt. Studerende kinderen die meer dan 20 uur per week onderwijs volgen, of een beroepsopleiding, krijgen wezenpensi-

oen tot maximaal hun 27ste jaar. Met kinderen wordt bedoeld: eigen en/of geadopteerde kind(eren) plus stief- en pleegkinderen die als eigen kinderen worden opgevoed.

7 Hoe hoog is het wezenpensioen?

In totaal 20% van het partnerpensioen. Zijn er meer dan vijf kinderen die recht hebben op wezenpensioen, dan wordt het totaal van de vijf wezenpensioenen over alle kinderen verdeeld. Als beide ouders overleden zijn, wordt het wezenpensioen verdubbeld. Ieder kind krijgt dan 40% van het partnerpensioen.

ACHTERGROND

Meld je partner aan bij Pensioenfonds Detailhandel

Als je niet getrouwd bent en geen geregistreerd partnerschap hebt, moet je zelf zorgen dat je partner is aangemeld bij Pensioenfonds Detailhandel zodat die recht heeft op partnerpensioen. Je partner kun je aanmelden op je persoonlijke pensioenomgeving achter de login op pensioenfondsdetailhandel.nl. Of neem telefonisch of per e-mail contact met ons op via deelnemer@pensioenfondsdetailhandel.nl of 0800 - 1972.

Aan de Singel in Amsterdam vind je de laatste onafhankelijke reisboekhandel van de hoofdstad: Evenaar. Eigenaar Coen Borgman (39), blaast de 31 jaar oude winkel nieuw leven in.

☰ Laura van Horik 📍 Tim Buiting

“Ik zie de winkel steeds meer als een ontmoetingsplek”

Wat vind je belangrijk op de werkvloer?

“Het teamgevoel, dat iedereen voelt dat-ie inspraak heeft en onderdeel is van de winkel en onze missie. Ik wil niet alleen maar kijken naar hoeveel boeken we aan het eind van de dag hebben verkocht of dat dit een eenmansproject wordt. Ik zal de kar trekken, maar vind het wel heel leuk om samen te werken met een team dat kan en wil meedenken.”

Wat deed je besluiten om deze winkel over te nemen?

“Ik houd zelf enorm van reizen en nieuwe culturen ontdekken en heb in India en Londen gewoond. Toen ik in Londen werkte, kwam ik er op den duur achter dat ik voortaan alleen nog maar mijn

eigen ideeën wilde uitvoeren. Vervolgens kwam deze kans op mijn pad. Daar heb ik echt wel even een paar maanden over nagedacht, maar uiteindelijk heb ik besloten de gok te wagen. In deze winkel komen mijn twee grote passies samen: boeken en reizen.”

Hoe zie je de winkel?

“Als een ontmoetingsplek. Natuurlijk wil ik ook boeken blijven verkopen, maar ik denk dat je meer moet doen dan alleen dat. Ik vind het belangrijk om het sociale karakter van de winkel te stimuleren. Verkoop is het belangrijkste, maar als je er ook een ontmoetingsplek van maakt, is dat juist een manier om mensen kennis te laten maken met jouw reisboekwinkel en ze een reden te geven

om hierheen te komen. Ik zie dit als een soort laagdrempelig clubhuis voor reizigers, waar van alles wordt georganiseerd.”

Waar liggen de kansen?

“Ik ben bezig met allerlei lezingen en evenementen. We hebben bijvoorbeeld lezingen met bekende auteurs, maar ik wil ook speeddates gaan organiseren, voor reizigers die een reismaatje zoeken. Als klanten willen, kunnen ze ter plekke ook meteen een verhaal of boek over een bestemming kopen. Daarnaast werken we samen met bijvoorbeeld een reisorganisatie, die zich bezighoudt met duurzaam en bewust reizen. Ook zij geven hier lezingen om klanten te informeren, of kunnen afspreken met klanten in de winkel.”

Wat is je droom voor Evenaar?

“Ik hoop van Evenaar een bloeiende plek te maken en bij te dragen aan duurzaam en bewust reizen. Als we in de toekomst nog op reis willen blijven gaan, is het ook aan ons, reizigers, om daar onze verantwoordelijkheid in te nemen. Ik merk dat mensen daar steeds meer behoefte aan hebben. Zelf ben ik 100% vóór reizen, omdat je daardoor in contact komt met andere culturen en mensen, wat uiteindelijk weer voor tolerantie en begrip zorgt. Maar ik vind wel dat we dat moeten doen op een bewuste manier, één die niet zo belastend is voor de aarde. Ik hoop daar met de winkel mijn steentje aan bij te kunnen dragen.”

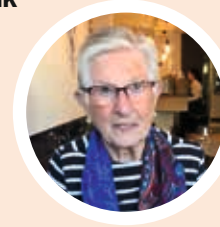

**“Ik vind het belangrijk
om het sociale karakter
van de winkel
te stimuleren”**

Puzzel en win!

Natuurlijk kun je na een lange werkdag op de bank ploffen voor de tv, maar je kunt ook aan het puzzelen slaan. Goed voor je brein én je maakt kans op een leuke prijs.

Deze puzzel is goedgekeurd door oma Toos uit Zeeland.

BINAIRE PUZZEL

	1			1						
								1		
1			1	1						
	0		1			0				0
				0						0
		0								
1	0		0					0		
			0		1	1				
1	1									
				0	0				0	0

Bij een binaire puzzel moet in elk hokje een nul of een één geplaatst worden. Er mogen nooit meer dan 2 nullen of 2 enen naast elkaar of boven elkaar staan. Elke rij en elke kolom moet evenveel nullen als enen bevatten. Er mogen geen twee rijen en kolommen exact hetzelfde zijn.

SUDOKU

3		6						8
		9	4				3	5
5	2							4
	5			9			8	7
			3		5			
	7	3		4				6
7								4
	3	8				9	1	
	6						9	8

KRUISWOORDPUZZEL

	1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	
12							13		14				15
16			17				18		19				20
21							22					23	
24			25		26			27	28		29		30
31		32							33			34	
		35					36		37				
						38							
39		40		41				42		43		44	45
46	47								48				49
50			51				52		53				54
55							56	57					58
59			60		61					62		63	64
65		66								67			68
	69									70			

Breng letters uit de puzzel over naar de hokjes met het corresponderende nummer.

Horizontaal: 1 specie 6 spijl 12 streng 14 schone jongeling 16 voegwoord 17 bijplaneet 20 Japans bordspel 21 afslagplaats bij golf 22 pl. in Gelderland 23 voordat 24 vanwege 25 Aziatisch oliestaatje 27 tropisch hardhout 30 getijde 31 muzikant 33 leest 35 toegangsweg 37 verkoopplaats 38 evenzeer 40 bewaarplaats 42 verbod 46 tennisterm 48 autostalling 50 gewezen 51 illusie 53 boomvrucht 54 intensive care 55 Local Area Network 56 vrouwtjesschaap 58 een weinig 59 in memoriam 60 draaiorgel 64 tot afscheid 65 de betreffende persoon 67 hetzelfde 69 epiloog 70 netwerk van lijnen.

Verticaal: 1 bioscoop 2 landbouwwerktuig 3 kerkdienst 4 kaassoort 5 zo-even 7 gebouw in Amsterdam 8 roofvogel 9 bestemming 10 modern 11 dooier 12 kolfglas 13 hoge berg 15 ijsdrank 18 getal 19 Europeaan 25 weer 26 staat in Amerika 28 vitrine 29 amfibie 32 circa 3,14 34 luitenant 36 niet verder dan 37 voorzetsel 39 lid van verdienste 40 debet 41 bonbon 43 edelvrouw 44 en andere 45 godendrank 47 eindtoets 49 tuingerei 52 cachot 53 einder 57 ijzerhoudende grond 60 via 61 plechtige gelofte 62 één en ander 63 explosieve stof (afk.) 66 bevel 68 lidwoord.

MAAK KANS OP ÉÉN VAN DE VVV-BONNEN

Stuur de oplossing van de kruiswoordpuzzel vóór 1 januari 2024 naar communicatie@pensioenfondsdetailhandel.nl.

41	8	70	21	52	4	46	60	28	45	15	58	25	23	69
----	---	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Teamspirit

Of je wel of niet fluitend naar je werk gaat, hangt letterlijk af van de collega's om je heen. In deze rubriek komen de leukste en gezelligste retailteams voorbij. Van feestfoto's tot jubileumkiekjes.

Zit jij ook in een leuk team?

Maak dan een foto met je collega's en stuur deze naar: communicatie@pensioenfondsdetailhandel.nl

1. Sport 2000

"Wij zijn Rob (eigenaar), Rozalien, Liza en Ed, het team van het Sport 2000 filiaal in Roelofarendsveen! We zijn een hecht team dat al jaren met elkaar werkt. We zijn goed op elkaar ingespeeld en op de werkvloer hangt een fijne, informele sfeer. Omdat Roelofarendsveen een dorp is, komen we elkaar ook buiten werktijd nog geregeld gezellig tegen!"

2. Drogisterij Schumacher

"Dit is (van links naar rechts) het team van Drogisterij Schumacher in Ouderkerk aan de Amstel: Els, Anita, Bianca, Simone en eigenaar Martin. Een (h)echt familiebedrijf: Martin is getrouwd met Simone, die de administratie doet. Bianca is de zus van Martin en Anita werkt veel met haar samen. Els werkt hier al 40 jaar en hoort zo'n beetje bij het interieur. We kunnen het goed met elkaar vinden en er wordt heel wat afgelachen. Wij werken hier al jaren met veel plezier!"

3. Slingerland

"Bij Slingerland Tuincentrum heerst een geweldige sfeer! Ook buiten het werk delen we graag leuke verhalen van onze weekendavonturen en wisselen we onze bloemen- en plantenkennis met elkaar uit. Daarnaast hebben we regelmatig leuke teambuilding uitjes en vrijdagmiddagborrels. Ons bedrijf is geworteld in Gouda en door de jaren heen uitgebreid naar Rotterdam, waar we nu gevestigd zijn als tuincentrum. We hebben twee bloemenwinkels in Gouda en Moordrecht. Op de foto: alle teams samen!"

4. & Bewonder

"Wij zijn Colinda, Kyra en Debby: het team van dameskledingwinkel & Bewonder in Roosendaal! Wij hebben de grootste lol en zijn een soort jolige K3. We hebben dezelfde humor, openheid en luisterende oren. Onlangs zijn we verhuisd naar een groter pand, wat ons werk nog veel leuker maakt. Wij kunnen oprecht zeggen dat we nooit met buikpijn naar ons werk gaan, maar wel met buikpijn van het lachen naar huis!"

5. Bloematielier Intratuin

"Wij zijn Herma, Marloes, Rielle, Jikke, Nicole en Nicole: het team van Bloematielier Intratuin in Deventer! Sinds 2019 hebben we een geheel nieuwe vestiging. In korte tijd hebben we een mooie klantenkring opgebouwd, waar we erg trots op zijn. We hebben allemaal veel plezier in ons werk, en minstens zo belangrijk, ook met elkaar. Hierdoor kunnen wij ook onze klanten enthousiast maken en blijven inspireren!"

jij&de achter pagina

Smeltende gletsjers bij Ecoalf

Dit bijzondere interieur van de Ecoalf boetiek in Madrid is bijna geheel 3D-geprint van gerecycled plastic. Het zijn smeltende gletsjers. De winkel bestaat uit 3,3 ton hergebruikt plastic afval, met name afkomstig uit ziekenhuizen. Zo wil het duurzame kledingmerk het bewustzijn rondom het klimaat vergroten.

Fotografie: Ross Lovegrove

Mis ons niet en vind Jij&Wij magazine ook online!

jijenvijonline.nl | [f](#) [i](#) [in](#)

Je geld zien groeien?

Sommige mensen denken dat als je van baan wisselt, het opgebouwde pensioen verloren gaat. Een misverstand. Jouw pensioenaanspraken blijven van jou. Op mijnpensioenoverzicht.nl vind je een overzicht van jouw pensioen tot nog toe.

Fotografie: Michelle Margot

IN DE KIJKER:

Aan de Lijnbaan in Rotterdam vind je OX. Space, een plek waar alles samenkomt. Ondernemers kunnen er lokale producten, design en mode verkopen, maar het concept biedt ook activiteiten, entertainment, kunst, eten en drinken, dans en sport. Hier kunnen mensen elkaar ontmoeten en geïnspireerd raken. Zoals OX het zelf beschrijft: oxygen for the city. Welke winkel vind jij een bezoekje waard? Laat het ons weten via communicatie@pensioenfondsdetailhandel.nl

SERVICE

Kom je ergens niet uit of heb je een vraag? De Pensioendesk is van maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur bereikbaar op dit telefoonnummer: 0800-1972. Je kunt ons ook altijd mailen: deelnemer@pensioenfondsdetailhandel.nl. Lees meer op pensioenfondsdetailhandel.nl